

OECD Communications Outlook 2005

Summary in Norwegian

OECD Perspektiv på kommunikasjon 2005

Sammendrag på norsk

Sammendrag

Da "dot.com-boblen" sprakk, opplevde telekommunikasjonsindustrien en krise. Dette førte til oppsigelser, konkurser og store finansielle tap i næringen, og hadde en negativ virkning på investeringsveksten. Men næringen har opplevd nytt oppsving, og som denne 2005-utgaven av *OECD Communications Outlook* fastslår, styrkes inntektene, og investeringene er fokusert på spredning av nye teknologier. Operatører som stiftet for mye gjeld i "dot.com-årene" har gjennomgått betydelig omstrukturering, og deres gjeldsnivå og driftskostnader er blitt redusert. Det totale gjeldsnivået i industrien ble redusert med 14 % fra 2001 til 2003. Ineffektive firmaer eller firmaer med urealistiske forretningsmodeller har forlatt markedet. De totale inntektene innen telekommunikasjon fortsetter å vokse, selv om de stagnerer eller synker innen visse markedssegmenter. Investeringer i infrastruktur har gått ned fra rekordhøydene i gullalderen. Nye investeringer har hovedsakelig gått ut på å utvide bredbåndstjenester for faste og trådløse nettverk. Dette har ført til fortsatt vekst i nettverkstilgang og fremfor alt til en stor vekst innen bredbånd. Tross krisen i telekommunikasjonssektoren har denne fortsatt spilt en viktig rolle i økningen av BNP og i den underliggende industrielle og sosiale sammensetningen i nasjonaløkonomiene i OECD, og den teknologiske innovasjonen som er karakteristisk for bransjen, har fortsatt å virke.

Vekst og konvergens

2005-utgaven av *OECD Communications Outlook* behandler spørsmål angående politikk og regulering, samt telekommunikasjons- og kringkastingsmarkedenes omfang og struktur. Den tar spesielt for seg den gjenopprettede veksten i telekommunikasjonssektoren i 2003 og 2004, og berører nye tendenser som for eksempel

konvergens og den tiltakende bruken av vokaltjenester via Internett-protokollen. Den undersøker også tendenser når det gjelder konkurranse og beskyttelse via regulering på bakgrunn av aktuelle utviklingstrekk i markedet. I de siste par årene har telekommunikasjonssektoren beveget seg mot en større konvergens av nettverk og tjenester. Serviceoperatører har begynt med "triple play" og tilbyr integrert video, vokal- og dataprodukter i en og samme pakke. I tillegg skjer det en enda sterkere integrasjon mellom faste og mobile vokaltjenester takket være VoIP (Voice over Internet Protocol) Disse endringene i teknologi og strategi kan forventes å ha konsekvenser for politikk og regulering i fremtiden. Andre politiske spørsmål omfatter restriksjoner på utenlandsk eiendomsrett, rimelig adgang til lokalnettet (LLU, "local loop unbundling"), nummeroverføring, forvalg av operatør og kobling mellom fast- og mobilnett.

Denne utgaven av *Outlook* undersøker dessuten størrelsen på det globale telekommunikasjonsmarkedet, iberegnet mobile kommunikasjoner, leide linjer og forskning og utvikling. Inntektene i telekommunikasjonsbransjen i OECD er igjen i sterk vekst, med et totalprodukt på USD 946 milliarder, en økning på 10 % fra 2002. Det skjer imidlertid en sterk forskyvning mellom segmentene i denne bransjen. Inntektene fra tradisjonelle fastlinjetjenester oppviser en forholdsvis svak økning eller er nedadgående, mens inntektsøkningen er sterkest innen mobilkommunikasjon og bredbåndstilgang.

En utvikling i fremgang - fallende priser

Total tilgang til kommunikasjonsnettverkene er i økning i hele OECD, med rask vekst i mobil- og bredbåndskoblinger. Ved utgangen av 2003 hadde det totale antallet faste og mobile telekommunikasjonskanaler økt til over 1,4 milliarder, en stigning på 6,7 % i forhold til 2002 og mer enn 12 % årlig økning siden 1998. Men for første gang er ikke veksten generell, på tvers av plattformene. Antallet abonnenter på mobiltjenester og bredbånd fortsetter å vokse samtidig som enkelte segmenter på fasttelefonmarkedet har begynt å synke. Internett-tilgangen fortsetter å ekspandere raskt i OECD. Ved utgangen av 2003 fantes det ca. 259 millioner abonnenter på faste Internett-tilkoblinger og 84 millioner bredbåndsabonnenter. I august 2004 var antallet bredbåndsabonnenter kommet opp i over 100 millioner - dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig stigning på 60 % siden 2000. Mobil Internett-tilgang blir også mer og mer vanlig. Analysen tar for seg utvikling, utvidelse og digitalisering av nettverkene, og undersøker veksten i Internett-infrastruktur og anvendelse i hele OECD. Dette omfatter data om antallet abonnenter, tilgjengelighet, Internett-verter, sikre servere og domenenavn.

Kringkastingssektoren i OECD-landene har gjennomgått strukturendringer de siste årene. Plattformen basert på kabel og direktesendende kringkastingssatellitt (DBS) har økt sin andel av det totale private fjernsynsmarkedet. Samtidig skjer det en overgang fra analog til digital overføring når det gjelder kabel, DBS og terrestrisk TV-kringkasting. Antallet kanaler som er tilgjengelige for forbrukerne, øker samtidig med antallet leveringskanaler for video. En undersøkelse av disse strukturendringene – medregnet konvergens – og deres virkninger på kringkastingsmarkedet dekker også markedsutviklingens reguleringsmessige konsekvenser.

Målt med de indikatorene som OECD samler inn, har de fleste OECD-land nådd svært høy servicekvalitet. Vanlig ventetid for en ny fast telefonlinje er under 48 timer, og antallet feil på eksisterende linjer synker stadig. Antallet betalingstelefoner i OECD-landene synker også på grunn av stigningen i mobiltelefonabonnementer. Denne utgaven av *OECD Communications Outlook* angir kriterier for servicekvalitet, iberegnet koblingstid, betalingstelefoners tilgjengelighet, nettverksvedlikehold, gebyrer på katalogassistanse og rater for svarregistrering. I tillegg belyses endringen i kriteriene på servicekvalitet, grunnet den raske økningen av mobil- og bredbåndskoblinger. Parallelt med denne utviklingen og forbedringene i tilgangs- og servicekvalitet har prisene sunket. Prisene på telekommunikasjonstjenester i OECD har vist seg å reagere uhyre raskt på konkurransesituasjonen. De fleste prisene har fortsatt å falle, til brukernes store fordel. Mange operatører har gått inn for ordninger med flatrate eller ubegrenset ringing og dataoverføring. I tillegg har konkurranse fra nyere teknologier for eksempel Voice over Internet Protocol (VoIP) i stor grad bidratt til mer konkurransedyktige priser for bedriftskunder og private forbrukere. OECDs analyse av en lang rekke pristilbud for bedrifter og privatkunder dekker fastlinjeinstallasjoner, mobiltilgang, internasjonal telefoni, Skype, DSL, kabelmodem og leide linjer.

Bredere virkninger: Sysselsetting, handel og IT-kløft

Sysselsettingen innen telekommunikasjonstjenester har gått tilbake i forhold til gullalderen på slutten av 1990-tallet, og representerer nå ca. 2,9 millioner arbeidsplasser. Mobil kommunikasjon har vært hoveddrivkraften bak den nylige veksten i sysselsettingen, og representerer nå 17 % av de totale telekommunikasjonstjenestene og en halv million arbeidsplasser i OECD-landene. Det har også skjedd raske økninger i tilgangsmulighetene samt i inntektene per medarbeider.

OECD-handel med kommunikasjonsutstyr steg på nytt i 2003 etter to års nedgang. Denne handelen har økt raskere enn den totale varehandelen. Dette gjenspeiler den økende globaliseringen av produksjonsaktivitetene på dette området. En stigende andel av kommunikasjonsutstyr importeres av OECD-land fra ikke-medlemsland.

Telekommunikasjonsmarkedene og reguleringspolitikk i OECD-landene har lyktes spesielt godt i å utvide nettverkstilgangen til landsbygd og fjerntliggende strøk. IT-kløften i utviklingslandene er ofte sterkere enn i OECD, og deler av OECD-landenes erfaringer kan registreres og anvendes i utviklingslandene som et første skritt for å forbedre IKT-tilgang.

Fortsatte utfordringer

Hovedutfordringen for OECD-landenes regjeringer er å fortsette å holde markedene åpne slik at alle markedsaktører kan konkurrere og videreutvikle telekommunikasjonsmarkedet. Liberaliseringen har gitt brukerne umåtelige fordeler, og ført til global vekst innen sektoren. Omstruktureringen som skjedde etter at finansboblen sprakk, var en følge av "irrasjonell oppførsel", og skyldes ingen utflating av etterspørselen etter kommunikasjonstjenester. Med dette i mente må OECD-landenes

regjeringer fortsette å holde markedene åpne hvis disse fordelene skal vedvare og veksten opprettholdes.

Politikerne trenger også å følge utviklingen når det gjelder samfunnstjenester innen telekommunikasjon. Telekommunikasjonsmiljøet er en utfordring for noen av de tradisjonelle finansieringsmodellene for samfunnstjenester, og med hensyn til brukernes forventninger til service. Den teknologiske utviklingen gir enorme muligheter for å senke kostnadene forbundet med slike tjenester og utvide markedets evne til å møte brukernes krav.

© OECD 2005

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrike

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

